

Lavkomik

»UDE ER SLEMT, MEN HJEMME ER VÆRST«. ENGELSK. (PAL-LADIUM).

DER er tale om to stumme engelske filmfarcer fra 1965, eftersynkroniseret med musik og spredte lydeffekter. Filmen kræver i sin replikløshed ingen undertekster, og denne besparelse er det eneste argument for at importere den jeg kan få øje på.

Første halvdel, »Ude er slemt«, iscenesat af en vis Jeremy Summers, er Englands svar på »Hold da helt ferie«. Og — hold nu helt ferie — englænderne har underbudt os. Dette er virkelig utroligt. Grovere komik (væltende campingtelte, påendnfaldende mennesker, sammenstødende biler) skal man lede længe efter. Hæslige billeder og klipning, anmassende »morsom« musik, et hold amatørkomikere der ville blive pebet ud til skolekomedie. Ferieløjerne angives at være henlagt til Frankrig (man når aldrig længere end til Calais), men sjældent har nogen engelsk film været så gennemsyret af køkkenvask- og regnvejrstristesse. Skal man tale om livssyn i forbindelse med denne film må man tale om: misantropi. Men så meget ved bevidsthed har instruktøren næppe været.

Anden halvdel, »— men hjemme er værre« har ikke mere morskab, men noget mere perspektiv. Der fortælles her om opførelsen af en beboelsesejendom i England, og de forsinkelser som administrativt roderi, teknisk konservatisme, dovne

HIST HVOR VEJEN SLÅR EN BUGT...

... ligger der et hus så smukt. Ja, der ligger flere, som alle er lige smukke og som aldeles ikke (som vejen) slår nogen bugter, thi de er tegnede af professor Arne Jacobsen. Nu har ejerinden af et af disse ved højesteret fået at vide, at hun kan spare sig at slå flere bugter på sig selv. Hun må værsgo tilpasse sig husets strenge linjeføring og arkitektens æstetiske krav, der på mange vil virke som et ulideligt diktatur, imod hvilket hin Sebber-præsts milde kirketugt er for paradisiske tilstande at regne.

Til dette vil vi sige med den høje ret — omend med andre ord: Hun måtte vide, hvad hun gik ind til, og hvis hun vil bo i et hus af Arne Jacobsen, kan det ikke nytte, at hun bagefter finder ud af, at teltholderfamilierne på den nærliggende Dyrehavsbakke egentlig har det meget hyggeligere, således som de har indrettet sig med alt deres krimskrams.

Hun burde have forudset, at det ikke lader sig gøre at stille papmachéllys med stivnede »stearindråber« de såkaldte lakerede bussemænd, frem i et vindue, der næsten kan ses fra arkitektens egen tegnestue. Og slet ikke profanere daglistuevinduet med tidens foretrukne gardinarrangement, de såkaldte

»røvballegardiner«. Retten mener, at ejerinden på et tidligt tidspunkt — hvilket vil sige før overtagelsen af den dyre spøg — måtte være klar over, at Arne Jacobsen forpligter.

Det er selvfølgelig trist for damen, at hun heller ikke må få den haveparasol, hun nu så gerne vil have, men hvad skal hun i øvrigt med den, når hun heller ikke må færdes på de fem huses fællesareal. Dette må nemlig ikke betrædes, hvad der ikke er noget at sige til, da man må gå ud fra, at de fem huses beboere ser forskellige ud og derfor daglig ville kunne bringe forstyrrelse i harmonien gennem deres blotte tilstedeværelse.

Jamen, er dette da ikke noget af det værste i retning af arkitekt-diktatur?

Vel er det sådan set ej! For når man vil ofre en halv million kr. på et hus, så er der vitteligt frit spil for en køber at sikre sig en udmærket bolig, der ikke er signeret af Arne Jacobsen. Der er masser af arkitekter, som gerne imødekommer en bygherres ønsker på deres æstetiske samvittigheds bekostning. Hos dem kan man hænge sine gardiner, som man vil, hvis man da ikke straks lader dem camouflere af blyindfattede, kulørte ruder. Man vil kunne få lov til at vise

vej med staldlygter og vejrha-ner (og kunstigt oplyste plasticjuletræer i den mørke årstid). Der er valgfrihed, når man har en halv million i hånden.

Den, der vil bo inden for de arnejacobsenske rammer, må derimod være klar over, at ikke blot selve huset har sin pris. Man må indordne sig under et helhedssyn. For nogle er dette intet problem; andre lykkes det behændigt at skjule, hvad statussymbolik stundum koster.

Hvorfor ynke selvpnere? Og i det aktuelle tilfælde: Hvorfor lave stort postur ud af tilpavningsvanskeligheder, der kunne være undgået for mindre end en halv million?

Burde man ikke snarere nære sympati for en arkitekt, der omfatter sit arbejde med alvor og som i forvejen tilkendegiver, at hans kunstneriske synspunkter er definitive, indtil det mindste græsstrå i fællesarealet.

Han anfægter dog ikke folks frie vilje til at søge andet husly. Siger blot: Min skik følge, eller hus fly!

Man burde være glad for arkitekter, der ikke blot tør påtage sig ansvaret for de huse, de afleverer, men som også tager de ubehageligheder, der følger med at udstrække det til et ansvar for husenes renomme fremover. —och.